

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1315/19-J

Název	Gymnázium Havlíčkův Brod
Sídlo	Štáflova 2063, 580 01 Havlíčkův Brod
E-mail	ghb@ghb.cz
IČ	60 126 621
Identifikátor	600 011 500
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Hynek Bouchal, Ph.D.
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	Štáflova 2063, 580 01 Havlíčkův Brod
Termín inspekční činnosti	7.–10. 10. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy dle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Gymnázium Havlíčkův Brod (dále škola) vykonává v souladu se zápisem ve školském rejstříku činnost střední školy. Škola poskytuje vzdělávání ve dvou oborech, v nichž byla vykonávána inspekční činnost. Jedná se o obory 79-41-K/41 Gymnázium (čtyřleté studium) a 79-41-K/81 Gymnázium (osmileté studium).

V době inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 499 žáků v 16 třídách.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy účelně delegoval kompetence v oblasti řídicích a organizačních úkonů. Menší nedostatky se objevují ve vedení povinné dokumentace. Hospitace jsou vykonávány nejen vedením školy, ale probíhají také vzájemné hospitace mezi pedagogy. Ředitel školy vypracoval novou koncepci 2019–2025, jež vychází i z dotazníkového šetření, které probíhalo mezi pedagogy. Dále se na dotazníku podíleli zástupci žakovského parlamentu, kteří poskytli další podněty. Předchozí koncepční záměry jsou postupně naplňovány. Mezi zdařilé patří úspěšná příprava žáků na vysoké školy, čemuž odpovídají výsledky vzdělávání. Dlouhodobé záměry v podobě rozvoje kritického myšlení a samostatnosti žáků nebyly ve výuce vždy sledovány. Rovněž využívání ICT techniky žáky bylo zaznamenáno minimálně.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z koncepčních záměrů. Někteří pedagogové se věnují publikační a lektorské činnosti pro veřejnost, čímž napomáhají reprezentaci školy na veřejnosti. Novým a začínajícím pedagogům je věnována péče v podobě konzultací s vedením školy, zároveň byl každému pedagogovi přidělen uvádějící učitel. Ve škole jsou ustanoveny předmětové komise, které řeší záležitosti týkající se plnění kvality výuky a výsledků vzdělávání žáků. Předmětové komise přijímají opatření k nastalým záležitostem.

Profilace žáků je účelně naplňována nabídkou volitelných předmětů ve 3. a 4. ročníku čtyřletého gymnázia a v septimě a oktávě osmiletého gymnázia.

Čtenářská gramotnost žáků je podporována kromě samotné výuky i bohatým knižním fondem, který nabízí školní knihovna. Zde si žáci mohou zapůjčit současné tituly, odbornou literaturu i tituly ze školního seznamu knih. Tento seznam je rozsáhlý a je schopen uspokojit potřeby žáků, které vyplývají z přípravy k maturitní zkoušce.

Výuka probíhá v kmenových třídách a odborných učebnách. Škola disponuje tzv. badatelským centrem, to však není k výuce využíváno pravidelně.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V hodinách českého jazyka a literatury a společenskovedních předmětech prevažoval frontální způsob výuky. Žáci byli seznámeni s cílem hodiny. Většinou následoval výklad vyučujících, do kterého žáci ojediněle vstupovali. Informace sdělované vyučujícími byly pro žáky velmi zajímavé a přínosné. Žáci byli pozorní a při zařazení samostatné práce, týkající se podpory čtenářské gramotnosti (vyhledávání informací v textu), aktivní a úspěšní. V některých hodinách bylo zaznamenáno propojení mezipředmětových vztahů a spojení teorie s realitou. Nedostatečně bylo využito vzájemné diskuse či kritického myšlení. Někteří učitelé pracovali s dataprojektorem s cílem prezentace učiva. Část hodin byla jednotvárná. V hodinách nebyla zaznamenána diferenciací výuky vzhledem k potřebám úspěšných či

méně úspěšných žáků. Při převaze frontální výuky zůstávali žáci spíše pasivními příjemci nových poznatků.

Výuka v některých hodinách cizích jazyků se uskutečňovala ve skupinách, což se pozitivně odrazilo na výrazné diferenciaci a individualizaci výuky. Převažovala účelně vedená frontální výuka, kombinovaná částečně se samostatnou prací. Důraz byl kladen na aktivní přístup žáků, kteří verbálně i písemně komunikovali v cizím jazyce. Hodnocení žáků probíhalo průběžně po jejich okamžitých výkonech a mělo částečný formativní charakter. V některých hodinách byl cíl hodin sdělen a v závěru učiteli vyhodnocen. Hospitované hodiny cizích jazyků se až na výjimky vyznačovaly použitím účinných metod a forem výuky. Výjimečně nebylo účinným způsobem využito nízkého počtu žáků ve skupině a jejich umístění v zadních lavicích negativně narušilo možnost účinné interakce. Sledovaná výuka měla spád a nebyla jednotvárná. Učitelé většinou pracovali s dataprojektorem, audiotechnikou a užívali další učební pomůcky (mapy, obrázky, pracovní listy). Mimořádné nadání jednoho žáka je zohledněno možnostmi studovat anglický jazyk ve vyšším ročníku.

Většina sledovaných hodin přírodovědných předmětů se zaměřila na aktivní zapojení žáků do výuky se snahou omezit encyklopedické znalosti a naopak posílit pochopení jevů a vztahů a uvést je do souvislostí s praktickým životem a ostatními předměty. Převažující frontální výuka byla vhodně doplňována samostatnou prací, výjimečně i prací ve dvojicích. Žáci využívali možnosti doplňovat výklad učitele vlastními zkušenostmi a v případě nejasností klást otázky. Učitelé občas vhodně využívali práci s chybou. Didaktická technika byla učiteli využívána omezeně, názornost byla podporována užitím obrazů, modelů, laboratorních pomůcek, prací s učebnicemi a dalšími učebními texty. Závěrečné hodnocení dosažení stanoveného cíle bylo většinou formální.

V menší části hospitovaných hodin nebyl verbálně formulován vzdělávací cíl, částečně však vyplynul z průběhu výuky. V průběhu těchto hodin byl aktivní především učitel a žáci byli převážně pasivními pozorovateli s minimálními vstupy do výuky. Didaktická technika byla učiteli využita výjimečně, názornost výuky byla podporována obrazy, prací s učebnicemi a dalšími materiály. Výjimečně bylo zaznamenáno verbální hodnocení okamžitých výkonů učitelem. Sebehodnocení či vzájemné hodnocení mezi spolužáky využito nebylo. V závěru hodin nebylo prováděno shrnutí probraného učiva a pedagogové tak nezískali zpětnou vazbu o pochopení daného učiva žáky. Práce žáků s didaktickou technikou byla zaznamenána pouze v ojedinělých případech.

Podpůrná opatření probíhala v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení a ve výuce se projevovala většinou úpravou organizace výuky, např. respektováním individuálního tempa práce žáků a omezením písemných projevů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola disponuje účelně vedenými internetovými stránkami, kde jsou sdíleny organizační a aktuální informace pro žáky, jejich zákonné zástupce či veřejnost. Ke zvýšení připravenosti žáků byly zavedeny seminární práce ve 3. a 4. ročnících čtyřletého gymnázia a v septimě a oktávě osmiletého gymnázia.

V maturitních ročnících probíhá interní testování z českého jazyka, které je zpětnou vazbou pro pedagogy i žáky samotné. I toto vede k výborným výsledkům u maturitních zkoušek. Nadprůměrných výsledků bylo rovněž dosaženo v externím testování, např. se jednalo o přírodovědnou gramotnost ve 3. ročníku středních škol nebo mediální gramotnost ve 2. ročníku středních škol. Nadprůměrné výsledky žáků je možné sledovat i v jejich účasti na různých soutěžích a olympiádách. Ve školním roce 2018/2019 získal žák 1. místo

v logické olympiádě celorepublikové úrovně, trojice žáků získala 2. místo v celostátní robotické soutěži. Výrazně úspěšná umístění získávají žáci v Talentu Vysočiny, v němž se žáci gymnázia umísťují pravidelně.

Škola si dlouhodobě udržuje nadprůměrné postavení nad gymnaziálním průměrem u maturitních zkoušek ve společné části v České republice. Tento stav byl porušen pouze v roce 2017 v předmětu český jazyk, kdy došlo k poklesu pod průměrnou úroveň. V jarním zkušebním období školního roku 2018/2019 činila hrubá míra neúspěšnosti u předmětu matematika 0 %, v českém jazyce 8,8 % a v cizím jazyce 9,1 %.

Pracovníci školního poradenského pracoviště (dále ŠPP) zajišťovali stanovené úkoly průběžně ve spolupráci s pedagogickými pracovníky školy a zákonnými zástupci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP).

V letošním školním roce škola eviduje a realizuje doporučená podpůrná opatření sedmi žákům se SVP, z toho dva jsou žáci mimořádně nadaní. Doporučená podpůrná opatření jsou ve výuce žáků v případě potřeby realizována. Pracovníci ŠPP úspěšně spolupracují se školskými poradenskými zařízeními a pravidelně provádějí vyhodnocování plnění individuálních vzdělávacích plánů. Se zjištěnými výsledky jsou průběžně seznamováni zákonní zástupci žáků, třídní učitelé a vyučující uvedených žáků. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními je školou vnímána pozitivně.

ŠPP zajišťuje kariérní poradenství, jehož součástí je i podpora žáků při výběru volitelných předmětů a zajištění testování žáků s cílem stanovit jejich pracovní a profesní diagnostiku.

Řešení problémů rizikového chování žáků vychází z Krizového plánu Gymnázia Havlíčkův Brod. Vedení školy a pedagogové sledují prospěch žáků a v případě zhoršeného prospěchu poskytují žákům doučování. V posledních třech letech škola neřešila závažné rizikové problémy. Neomluvená absence a nevhodné chování žáků se vyskytuje zcela výjimečně. V rámci prevence rizikových jevů je ve škole realizován systém pravidelných preventivních programů v průběhu celého školního roku.

Žáci se mimořádně aktivně podílejí na spolupráci s několika pro školu důležitými partnery. Zúčastňují se mnoha akcí pořádaných městem Havlíčkův Brod. Často absolvují výměnné pobyty na základě vztahů s partnerskými školami (Německo, Slovensko, Holandsko, Česká republika). V rámci projektu Erasmus společně s pedagogickými pracovníky spolupracují s dalšími školami v zahraničí. Žáci mají tak mnoho příležitostí rozvíjet dovednosti v cizím jazyce. Velmi aktivní je žakovský parlament, mezi jehož prioritní činnosti patří propagace školy na sociálních sítích, organizace akcí uvnitř školy (třídění odpadu, charitativní akce) a vně školy (akce pro veřejnost). Své nadání mohou žáci prohlubovat i na pravidelně pořádaných literárních, výtvarných a hudebních kursech. Škola nabízí příležitosti žákům základních škol pracovat v badatelském centru a pořádá pro ně den otevřených dveří.

Závěry

Vývoj školy

- zavedení seminárních prací, což prohlubuje znalosti žáků
- poskytování zpětné vazby z řad žáků, kteří se tímto podílejí na chodu školy

Silné stránky

- prezentace školy na veřejnosti pedagogy, ale především i samotnými žáky

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nízká diferenciací činností ve výuce
- nedostatečná aktivizace žáků ve výuce ze strany pedagogů, díky čemuž se stávají spíše pasivními posluchači
- žáci dostatečně nevyužívají didaktickou techniku během výuky
- nízká kvalita zpětné vazby, neefektivní závěry hodin z hlediska poskytování příležitostí k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- v hodinách zavádět diferenciací činností a více aktivizovat žáky, kteří by se mohli více zapojit do hodiny
- více se soustředit na efektivní závěry hodin, poskytnout žákům příležitost k sebehodnocení či vzájemnému hodnocení a zároveň zvýšit kvalitu zpětné vazby

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání, denní forma vzdělávání, platnost dokumentu od 1. 9. 2019, č. j. GHB/437/2019
2. Příloha školního vzdělávacího programu pro gymnaziální vzdělávání, ze dne 1. 9. 2019
3. Školní akční plán rozvoje vzdělávání na období 2019/2022 z února 2019
4. Koncepce rozvoje a řízení školy Gymnázium Havlíčkův Brod na roky 2013 - 2019, ze dne 17. 9. 2013
5. Koncepce rozvoje a řízení školy Gymnázium Havlíčkův Brod na roky 2019 - 2025, ze dne 20. 8. 2019
6. Plán práce na školní rok 2019/2020, ze dne 24. 8. 2019
7. Zprávy předmětových komisí o činnosti ve školním roce 2018/2019, ze dne 28. 8. 2019
8. ICT plán školy pro období 2019/2020
9. Preventivní program na školní rok 2019/2020
10. Výroční zpráva Gymnázia Havlíčkův Brod 2017/2018, ze dne 15. 10. 2018
11. Doporučení školského poradenského zařízení na školní rok 2018/2019 a 2019/2020
12. Hospitační protokoly za školní rok 2018/2019 a 2019/2020
13. Soubor vnitroorganizačních směrnic, č.j. GHB/2018, projednáno pedagogickou radou dne 12. 12. 2019
14. Krizový plán PP Gymnázia Havlíčkův Brod platný od 1. 9. 2018
15. Výkaznictví na školní rok 2018/2019
16. Matrika Gymnázia Havlíčkův Brod 2019/2020
17. Individuální vzdělávací plány na školní rok 2018/2019 a 2019/2020
18. Materiály k přijímacímu řízení na školní rok 2019/2020
19. Protokoly o výsledcích profilové části maturitních zkoušek za školní rok 2018/2019
20. Dokumentace k ukončování středního vzdělávání za školní rok 2018/2019
21. Školní řád, ze dne 1. 9. 2016
22. Třídní knihy 2019/2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Andrea Zadinová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Andrea Zadinová v. r.

Hana Štefánková, školní inspektorka

Hana Štefánková v. r.

Mgr. Stanislav Novotný, školní inspektor

Mgr. Stanislav Novotný v. r.

Bc. Alena Votavová, kontrolní pracovnice

Bc. Alena Votavová v. r.

V Havlíčkově Brodě 1. 11. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PhDr. Hynek Bouchal, Ph.D., ředitel školy

PhDr. Hynek Bouchal, Ph.D., v. r.

V Havlíčkově Brodě 4. 11. 2019